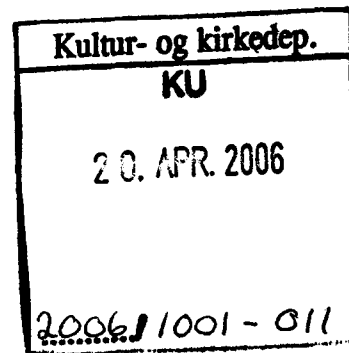

Alta kommune

Kultursektoren
Kultursjef

Det Kongelige Kultur- og Kirkedepartement
Postboks 8030 Dep.

0030 OSLO

Deres ref:

2006/01001KU/KU2 CHA

Vår ref

7492/06

Arkiv

L32 &00

Sak

06/1063-2/JAPE

Dato

ALTA, 19.04.2006

HØRING - FORSLAG TIL NY FORSKRIFT OM SKRIVEMÅTEN AV STEDSNAVN

Jeg viser til tilsendt høringsutkast dat. 21.03.2006 mottatt her 30.03.2006.

På grunn av kort høringsfrist oversendes med dette administrasjonens innstilling til Hovedutvalget for oppvekst, utdanning og kultur. Utvalget har møte 16. mai. Utvalgets vedtak vil bli ettersendt umiddelbart etter møte.

Dette til underretning.

Med hilsen

Jan H. Pettersen
Kultursjef

Vedlegg:

- Kultursjefens saksframlegg vedrørende saksnr. 06/1063-1 – Høring – Forslag til ny forskrift om skrivemåten av stedsnavn.

Saksfremlegg

KU-avd.	
Saknr. <u>06</u> / <u>1001</u>	doknr. <u>11</u>
Vedlegg nr. <u>1</u>	av <u>1</u>

Saknr.: 06/1063-1
Arkiv: L32 &00
Sakbeh.: Jan H. Pettersen
Sakstittel: HØRING - FORSLAG TIL NY FORSKRIFT OM SKRIVEMÅTEN AV STEDSNAVN

Planlagt behandling:

Hovedutvalg for oppvekst, utdanning og kultur

Innstilling:

Det vises til Høringsutkast fra Det Kongelige kultur- og kirke departement, datert 21.03.2006 – Forslag til ny forskrift om skrivemåten av stedsnavn

Under henvisning til nevnte utkast med kommentarer vil Alta kommune v/Hovedutvalget for oppvekst, utdanning og kultur anføre:

§ 2 Generelle regler om skrivemåten av stadnamn

Annet avsnitt er ikke nytt, men en vil likevel utdype det, samtidig som en ber navnekonsulentene om å merke seg innholdet. Likeså kunne regelen gjerne vært enda mer presisert i forskriftene, ettersom den er med på å ivareta navn av kulturhistorisk verdi:

Ved namn på større og/eller særleg kjende lokaliteter skal det takast omsyn til innarbeidd skriftradisjon.

Alta kommune har en konkret sak. En av landets mest omtalte fjelltopper er Haldde, beliggende innerst i Altafjorden. Her var verdens første nordlysobservatorium, og stedets historie er beskrevet i en mengde bøker og toppen avmerket på en rekke kart. I den senere tid er det problemet oppstått at konsulenttjenesten holder på at navnet skal skrives Halde. Dette er et klart brudd på innarbeid skriftradisjon.

For å demme opp for den slags uheldige endringer, vil en foreslå en tilføyelse i 2. avsnitt: *"Det gjeld og samiske og kvenske namn"*.

§ 4 Særlege regler om skrivemåten av norske stadnamn

Lov om stadnamn slås fast at skrivemåten i utgangspunktet skal følge gjeldende rettskrivingsprinsipp, men det hadde vært å foretrekke at det heller sto "gjeldande læreboknormal" – hovedform eller sideform. Likeså er det greit at en kan velge rene dialektformer når særlege grunnar talar for det. Dette er nemlig noe Alta kommune har vært opptatt av og har påpekt en rekke ganger i forbindelse med navnsetting. En har hele tiden vært av den formening at stedsnavnene generelt skal følge vanlig rettskriving – slik som -vannene, men at en i gitte tilfeller kan godta avvik -vannan. Det er når det gjennom generasjoners bruk er innarbeidet et navn på en bestemt gruppe vann, og det er av kulturhistorisk betydning å

kulturhistorisk betydning å opprettholde dette navnet.

En er ikke enig i at det skal åpnes for ulike varianter i bunden form, slik forskriftene og rettledningen til forskriftene legger opp til. Det er helt i orden at dialekt iblant kan benyttes, og da *når særlege grunnar talar for det*, men den generelle regelen må være at vårt skriftspråk ikke bør utvannes. Det gjelder både bokmål og nynorsk.

§ 7 Bruk av eittspråklege namn

Det er interessant å registrere at forskriftene spesielt tar opp dette forholdet. I en tid da enkelte instanser nærmest er på leiting etter paralleller til eksisterende navn, er det verdt å legge merke til denne paragrafen. I Alta kommune er det en rekke eksempler på kvenske og samiske navn som "står på egne ben". I enkelte tilfeller har opprinnelig kvenske eller samiske navn endret seg noe med tiden, men de eksisterer fortsatt selvstendig i den formen de har fått gjennom generasjoners bruk, og har ikke noen norsk parallell. På samme måte finner en det rimelig at rene norske navn brukes alene.

§ 8 Bruk av fleirspråklege namn

En merker seg at paragrafen har fått en mer klargjørende form. Det er riktig at to- og trespråklighet kanaliseres til de stedene der de virkelig hører hjemme og får sin plass der. Nå settes det opp som kriterium at samisk og/eller kvensk *er i bruk blant folk som bur fast eller har næringsmessig tilknytning til staden*.

Ett krav er at språket *er i bruk*, et annet er at det brukes *blant folk som bur fast* osv. Det siste blir et mer tøyelig begrep hva mengden angår. I departementets saksframlegg til lovutkastet hette det "... som benyttes av dem som til vanlig bor på stedet". Denne formuleringen er ikke tatt med i loven. Forskriftene bør presisere dette nærmere, slik at navnene vitterlig kommer der beboerne, i det minste et nærmere definert minimumstall av dem, har ønske og behov for det, og ellers ikke. En vil derfor foreslå et tillegg til 1. avsnitt: "*Ved fastsetjing av samiske og /eller kvenske namn på skilt eller kart skal det takast med i vurderinga kor mange det er som bruker disse språka på staden.*"

§ 9 Saksbehandling

En registrerer at det legges opp til en saksbehandling som innebærer at tilråding fra navnekonsulentene gis kun én gang, men at det åpnes for foreløpig tilråding i særlig innfløkte saker. Denne forenklingen synes å være hensiktsmessig, og en gir endringen full støtte.

§ 14 Stadnamnkonsulenttenesta

Alta kommune påpekte i forbindelse med høringsutkastet til *Lov om stadnamn* at konsulenttjenesten kunne vært bedre. Konsulentene skal iflg. loven og forskriftene *gi råd og rettleiing*. Det kan det selvsagt være behov for. Saksbehandlerens erfaring er imidlertid at det i enkelte tilfeller er en slags "parallellkjøring", dvs. at i stedet for å forholde seg til kommunens saksbehandler, driver konsulentene undersøkelser på egen hånd, ikke bare for å få tanker om selve navnet, men like ofte om behovet for navn og stedets beliggenhet. Slikt bør tas opp med saksbehandleren. Tiden og ressursene må benyttes til *råd og rettleiing*.

Det er viktig at arbeidsmåten og rutinene blir tatt med i instruksen for konsulentene.

Når det gjelder de øvrige paragrafene, har en ikke noen spesielle merknader.

Saksopplysninger:

Vedlegg: (ingen)

Andre saksdok.(ikke vedlagt):

- Brev m/vedlegg dat. 31.03.2006 - Det Kongelige Kultur- og Kirkedepartement – Høringsbrev – forslag til ny forskrift om skrivemåten av stedsnavn. (Kopi av dokumentet kan fås ved henvendelse til pol. sekretariat)

Aktuelt:

Departementet sender med dette utkast til ny forskrift om skrivemåten av stedsnavn og veiledning til forskriften. Høringsfrist er 15. mai 2006. På grunn av kort høringsfrist sendes administrasjonens saksframlegg og innstilling til departementet før behandling i Hovedutvalget for oppvekst, utdanning og kultur. Vedtaket ettersendes.

Vurdering:

Kultursjefen viser til forslag til høringsuttalelse som i sin helhet er tatt inn i innstillingen.

Kultursektoren 18.04.2006

Jan H. Pettersen
kultursjef